

ISMAIL AGHZANAY
ROTTERDAM DESIGNCOLLEGE

ROTTERDAM DESIGNCOLLEGE

'ZONDER EEN GOEDE BAND MET LEERLINGEN GEEN BURGERSCHAP'

Op het nog jonge Rotterdam Designcollege (RDC) – de school bestaat sinds 2018-2019 – komt burgerschap terug in zoveel mogelijk facetten van het schoolleven. Dus ook in de klas. Dat de docent een belangrijke rol kan spelen in burgerschapsonderwijs blijkt uit het gesprek met Ismail Aghzanay, die Engels geeft op het RDC. “De echte influencers zijn de docenten. Zij zien de leerlingen elke dag en kunnen ze op een positieve of negatieve manier beïnvloeden.”

Het Rotterdam Designcollege stimuleert burgerschap en sociale integratie in de setting van de klas, maar ook breder in de school en daarbuiten. Zo is de maatschappelijke stage hier

een groot goed, dragen leerlingen bij aan de ‘Dag van de eenzaamheid’, en is er het project ‘RDC helpt in de buurt.’ Maar er wordt bijvoorbeeld ook bij sport en culturele en kunstzinnige vorming verbinding gemaakt met burgerschap. ‘Leren door doen’ is de achterliggende, praktische insteek van de burgerschapsvorming op deze school.

-
- 📌 Rotterdam Designcollege (RDC)
 - 👤 395 leerlingen design-vmbo (Dienstverlening en Producten) en afdeling ISK tot 16 jaar, 138 leerlingen (april 2020)
 - 📌 VMBO

motto:
'Design your future'

Het onderwijs focust zich op 'leren door doen.' Het klassikale onderwijs is beperkt tot een minimum.

www.rotterdamdesigncollege.nl

VRIJDAGMIDDAG COUSCOUS

Vermeldenswaardig is de 'Vrijdagmiddag Couscous', waarmee het RDC in het eigen restaurant regelmatig open huis houdt met een door leerlingen vers bereide maaltijd. Vanuit de Marokkaanse traditie wordt de vrijdagmiddag benut om, onder het genot van couscous, stil te staan bij maatschappelijke ontwikkelingen. Het is van oudsher een samenzijn waarbij men elkaar inspireert en vanuit betrokkenheid een bijdrage levert aan de samenleving. Net zo gaan tijdens de Vrijdagmiddag Couscous op het RDC ondernemers, ambtenaren en andere geïnteresseerden in gesprek met de leerlingen over hun talenten en over maatschappelijke thema's. Deze

activiteit wordt mede aangemoedigd vanuit het [Actieprogramma Integratie en Samenleven 2019-2022](#), van de gemeente Rotterdam.

ALTIJD RUIMTE

Ook in de klas is er aandacht voor burgerschap. Docent Aghzanay en zijn collega's zorgen ervoor dat de schoolafspraken over burgerschapsthema's zoals respect en veiligheid (niet schelden, niet vechten, niet pesten, geen drugs) duiding krijgen in de praktijk van alledag. "Ik kies er bewust voor om in mijn les aandacht te geven aan maatschappelijke thema's. Er is altijd ruimte, zolang je het maar goed plant. Dát wat ik uit zulke lessen haal, is van grote waarde voor de burgerschapsvorming van mijn leerlingen."

Om gesprekken over maatschappelijke thema's met leerlingen te voeren, moet je als docent in staat zijn om kennis toe te lichten en te onderbouwen én inzicht te geven in je gedachtegang. Ook moet je verdiepende vragen kunnen stellen, vindt Aghzanay. "Maar het allerbelangrijkste is dat je een goede band met je leerlingen hebt. Daar investeer ik veel in. In de eerste les van het schooljaar vraag ik leerlingen altijd om een opstel te schrijven waarin zij hun persoonlijke verhaal vertellen. Hoe persoonlijker zij zijn, hoe beter ik hen kan helpen en bepaalde reacties kan begrijpen. Ook ga ik bijvoorbeeld met een groep leerlingen uit eten of naar de film. Bepaalde docenten zijn bang dat dat ten koste gaat van je professionaliteit, terwijl het juist de band versterkt. En als je een goede band hebt met leerlingen, kun je je richten op burgerschap en kun je maatschappelijke thema's met hen bespreken."

ZOEK HET GESPREK

Aghzanay wil zijn leerlingen de Engelse taal bijbrengen, maar wil hen ook weerbaar maken voor de maatschappij en tools meegeven die hen leren hoe zij in het leven kunnen staan. "Ik maak ze er bijvoorbeeld van bewust dat bepaalde grapjes buiten hun eigen vriendengroep heel anders kunnen vallen en kwetsend kunnen zijn. Ook corrigeer ik mijn leerlingen direct als ik uitspraken hoor die seksistisch zijn of blijk geven van vooroordelen. Tegen de meiden zeg ik: hoe makkelijk ga je mee in complimenten van een jongen? Weet wat je waard bent, heb zelfrespect en wees tevreden met jezelf. En tegen de jongens: ga met de meiden om zoals je met je zusjes en moeder omgaat: respecteer ze. Ik maak mijn leerlingen duidelijk dat we allemaal vooroordelen hebben, maar dat we daar geen feiten van mogen maken omdat we dan een oordeel hebben over een hele groep. Ik leer mijn leerlingen: zoek het gesprek, trek geen conclusies, respecteer elkaar. Ik laat ze hiermee oefenen, omdat ze leren door te doen."

Aghzanay is ervan overtuigd dat docenten veel invloed hebben op hun leerlingen. Zij zien hun leerlingen immers elke dag. "De echte *influencers* zijn de docenten. Zij hebben veel impact op de groei van leerlingen. Dat begint met het kind zien, complimenten uitdelen, oprechte interesse tonen, contact maken. Maar ook: volg de actualiteit, hoor de verhalen van de kinderen, kijk wat er speelt. Dat levert onderwerpen op die je kunt aansnijden in de klas."

PLUSDOCUMENT

Leerlingen van het RDC krijgen als ze geslaagd zijn niet alleen een diploma, maar ook een plusdocument, waarin staat wat ze buiten de lessen om allemaal hebben gedaan en geleerd. Ook 'burgerschap' is een onderdeel van het

plusdocument. Daar kan bijvoorbeeld informatie worden opgenomen over de maatschappelijke stage en vrijwilligerswerk. Op de website van de school is het als volgt verwoord: 'Jouw eigen plusdocument laat jouw volgende school of toekomstige werkgever precies zien wat je in vier jaar RDC, buiten de lessen om, nog meer hebt geleerd. Dat vertelt hen namelijk iets over jouw unieke persoonlijkheid.'

✓ TIP VOOR COLLEGA'S

Ismail Aghzanay: "De theorie van burgerschap geeft ons iets mee, maar uiteindelijk gaat het erom hoe je de theorie en de praktijk met elkaar verbindt. Nodig eens een spreker uit voor docenten, bied inspiratie."

✉ info@rotterdamdesigncollege.nl

📷 [meneeraghzanay](#)

Ismail Aghzanay is als ambassadeur ook actief voor de campagne 'Werken in het onderwijs. De baan van het leven.'

'IK KIES ER
BEWUST VOOR
OM IN MIJN
LESSEN
MAATSCHAPPELIJKE
THEMA'S TE
BESPREKEN'